

Styre: Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Dato: 31.03.2016

Styresak: 24/16

Arkivsaknr: 2016/350-NILSO

Møtedato: 12.04.2016

Forskningsmelding 2015

Bakgrunn

Forskningsmeldingen for Det samfunnsvitenskapelige fakultet gir en overordnet vurdering av forskningsaktiviteten i 2015. Meldingen er utformet i samsvar med mal fra universitetsdirektøren.

Oppfølging av prioriteringer og planer og prioriteringer for 2016

Det samfunnsvitenskapelige fakultet vektlegger sterke fagmiljøer med solid disiplinforankring som forutsetning for faglig bredde og kvalitet. Bredde i tema og disipliner er en viktig forutsetning for å opprettholde høy kvalitet i forskningsvirksomheten. Evalueringen av utviklingsrelatert forskning ved UiB i 2014 viste stor aktivitet ved fakultetet. I 2015 har det pågått et omfattende arbeid for å avklare fremtidig organisering av dette forskningsfeltet ved UiB og våre fagmiljøer har deltatt aktivt i denne prosessen. Innen feltet klima og energiomstilling er aktiviteten sterkt økende og fakultetet ønsker å ta en ledende rolle innen denne satsingen ved UiB, og aktiviteten ble styrket i 2015.

Ved Institutt for sammenliknende politikk er *Digital Social Science Core Facility* (DIGSSCORE) en viktig satsing for fagmiljøene ved fakultetet. Dette er en nyskapende kjernefasilitet for digital samfunnsvitenskapelig forskning som vil bestå av *Medborgerpanelet* og *Medborgerlaben*, som samlet vil gi muligheter for betydningsfull og nyskapende forskning om samfunn, opinion og politikk. DIGSSCORE er en betydelig satsing på infrastruktur ved UiB.

Ved Institutt for økonomi er *Gruppe for trygdeøkonomi* finansiert av Norges forskningsråd. Denne gruppen ble evaluert i 2014 og fikk god omtale for høy faglig kvalitet. I 2015 ble finansieringen videreført gjennom en bevilgning fra Norges forskningsråd, men med redusert bevilgning i forhold til tidligere. Institutt for økonomi er involvert i *Bergen Center for Competition Law and Economics* (BECCL) som ble evaluert i 2015 og fikk en positiv vurdering.

Prioritert forskningssamarbeid

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har som mål at fagmiljøene skal hevde seg internasjonalt og samarbeide med anerkjente forskningsmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Alle instituttene rapporterer om omfattende samarbeid med forskningsinstitusjoner i inn- og utland. Viktige eksterne samarbeidspartnere er Uni Research Rokkansenteret, Chr. Michelsens Institutt (CMI), Institutt for samfunnsforskning (ISF) og Samfunns- og næringslivsforskning AS (SNF). Institutt for sammenliknende politikk deltar aktivt i storsatsningen *Center for Law and Social Transformation* i samarbeid med CMI. *Media City Bergen*, som er under etablering, er en slagkraftig internasjonal satsing på forskning og innovasjon innen medie-, kultur- og teknologi. Instituttene vektlegger at internasjonalt samarbeid er svært viktig for forskningsaktiviteten.

Arbeid for å styrke forskningsledelse, organisering og strategisk planlegging

Ved flere av instituttene er temabaserte forskningsgrupper et viktig virkemiddel for faglig utvikling. Noen institutter ser på gruppene som et strategisk virkemiddel. Andre institutter anser forskningsgruppene som et mer uformelt faglig fellesskap. Flere av instituttene har desentralisert driftsmidler til forskningsvirksomhet til forskningsgruppene. Ved Institutt for informasjons- og medievitenskap er forskningsgruppene en del av organisasjonsstrukturen og formalisert i instituttreglementet. Instituttene som har etablerte forskningsutvalg fremhever dette som viktig for organisering av forskningsaktiviteten.

Tverrfaglige og flerfaglige initiativ og satsinger

Forskningen ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet er disiplinorientert og inngår i ulike fler- og tverrfaglige initiativ. Fagmiljøenes samarbeid på tvers av disiplingrenser er en viktig forutsetning for å posisjonere seg for eksternt finansiert forskning. Ved Institutt for sosialantropologi er det EU-finansierte prosjektet *European Consortium for Pacific Studies* (ECOPAS) et godt eksempel på tverrfaglig forskning som også omfatter fagdisipliner utenfor fakultetet, blant annet samarbeid med klimaforskere ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. Gjennom BECCLE er det etablert et nært faglig samarbeid mellom økonomer, jurister og statsvitere, så vel som Konkurransetilsynet.

Prioriterte investeringer i forskningsinfrastruktur

Ved Institutt for sammenliknende politikk er oppbyggingen av DIGSSCORE en svært viktig satsing på forskningsinfrastruktur. Institutt for informasjons- og medievitenskap har etablert infrastruktur for datastøttet forskning på medieinnhold. Gjennom planleggingen av Media City Bergen pågår det omfattende aktivitet i tilrettelegging av ny forskningsinfrastruktur. Ved Institutt for geografi er GIS-laben (geografiske informasjonssystemer) en viktig forskningsinfrastruktur.

Mobilisering for økt deltakelse i Horizon2020 og eksternt finansiert virksomhet

Fakultetet oppnådde kr. 55 mill. i eksterntfinansiert aktivitet mot et mål på kr. 52,7 mill. i 2015. Inntektene fra Norges forskningsråd var kr. 35 mill. mot et mål på kr. 36 mill. I 2015 ble det sendt 52 søknader til Norges forskningsråd. Av dette er 18 søknader til FRIPRO (17 FRIHUMSAM og 1 FRINATEK). Av disse var det fem søknader til TOPPFORSK-ordningen (Fellesløftet 2015). Et forskerprosjekt (Institutt for sammenliknende politikk) og en TOPPFORSK-søknad (Institutt for informasjons- og medievitenskap) fikk tildeling. Høsten 2015 ble det sendt fem SFF-søknader med prosjektledere ved fakultet. Dessverre gikk ingen av disse til andre evalueringrunde. Fagmiljøene var også involvert i søknader koordinert av andre institusjoner, blant annet en søknad fra Norges handelshøgskole, *Centre for experimental research on Fairness, Inequality, Rationality* (FAIR). Denne søknaden som har et viktig bidrag fra DIGSSCORE gikk til andre runde i søknadsevalueringen.

I 2015 ble resultatet av ERC Advanced Grant søknadene sendt høsten 2014 kunngjort, og dessverre gikk ingen av våre to søknader til andre evalueringrunde. I 2015 ble det sendt tre ERC-søknader, en til hver av ordningene *Starting Grant* (StG), *Consolidator Grant* (CoG) og *Advanced Grant* (AdG). Søknadene til StG og AdG gikk til andre evalueringrunde, men oppnådde dessverre ikke finansiering. I 2015 startet fakultet arbeid med å identifisere aktuelle ERC Starting Grant kandidater med sikte på søknader om to-tre år.

Søknadsaktiviteten til *Societal Challenges* pillaren i Horizon 2020 i 2015 omfattet en søknad som koordinator og en søknad som partner, begge ved Institutt for sammenliknende politikk, men dessverre fikk ingen av disse finansiering. Med hensyn til oppnådde prosjekter i Horizon 2020 er Institutt for geografi og Institutt for økonomi partnere i Horizon 2020

prosjekter og Institutt for sosialantropologi har en post. doc stilling gjennom Marie Skłodowska-Curie actions (MSCA).

Instituttene peker på at det er viktig å øke antallet eksternt finansierte prosjekter. Til tross for generelt god søknadsaktivitet til de ulike finansieringskildene er suksessraten lav, både i Horizon 2020, Forskningsrådet og andre finansieringskilder. Flere av instituttene påpeker at det er behov for å tilrettelegge for prosjektutvikling. Institutt for sammenliknende politikk trekker frem omfattende internasjonal rekruttering som viktig for instituttets internasjonale nettverk og positivt for prosjektsamarbeid. Rekruttering av internasjonalt anerkjente forskere som professor II er et tiltak som flere av instituttene fremholder som viktig både for akademisk kvalitet og internasjonale nettverk. Fakultetet arbeider strategisk opp mot European Alliance for the Social Sciences and the Humanities (EASSH) og i forhold til å komme med innspill til fremtidige utlysninger i Horizon 2020.

Tiltak som kan styrke publiseringen, særlig på nivå II

Fakultetets publikasjonsaktivitet har hatt en betydelig vekst etter 2005. Antall publikasjoner vil variere fra år til år. For 2015 er det innført en ny beregningsmåte for publikasjonspoeng som gjør det vanskelig å sammenligne med tidligere år. Imidlertid viser en sammenlikning av gjennomsnitt antall publikasjoner for 2012-2014 med antall publikasjoner i 2015 to endringer: økning ved Institutt for sosialantropologi og nedgang ved Institutt for informasjons- og medievitenskap. Flere av instituttene har lokale incentiv-ordninger for å stimulere til publisering. Institutt for sammenliknende politikk trekker frem stimulering av høy vitenskapelig kvalitet og metodeutvikling som viktig for gode publikasjoner. Institutt for sosialantropologi har som del av arbeidet etter evalueringen av faget i 2011 inngått en avtale om en bokserie kalt «Radical Inquiries: Social and Anthropological Explorations for a Changing World» med Palgrave Macmillan. Som følge av denne avtalen vil det blir utgitt én monografi og fire antologier med både redaktører fra instituttet og med tung deltagelse fra forfattere ved instituttet.

Forslag til vedtak:

Styret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet slutter seg til forslag til Forskningsmelding for 2015.

Knut Helland
dekan

Alette Gilhus Mykkeltvedt
fakultetsdirektør